

2025-10-21 Kosztolányi Dezső

2025. October 21. 14:13

Kosztolányi Dezső

született: 1885, Szabadka

meghalt: 1936

költői hitvallása: homo aesteticus

jellemzői:

látásmódja - játékos, gyermeki
a mulandóságot - elfogadja
küldetéstudata - nincs egyértelmű

: A szegény kisgyermek panaszai (19)

3 részre van osztva:

- * Mint aki a sínek közé esett...
- * Azon az éjjel
- * Anyuska régi képe

alaphelyzet: emlékezés, búcsúzás a gyermekkortól

központja: az ember tudattalan szférájának elemzése

témák: önzés, halálfelelem, emberi agresszivitás, szerelem

a „kisgyermek” szerepe: egyfajta doppelgänger - *kimondhatja általa azt, amit egy felnőtt nem akar vagy mer*

látásmódja: impresszionista-szimbolista

elbeszélésmódja: szereplíra

ábrázolása: stilizált

Nóri jegyzete

A carus

- szerepre stabilizált hőlt" → Esti Kornél a tisz. a zátonyra
[Olvasd el: Marton színes tüntetés a zátonyra]

Kötetei:

- Mágaz (1912), Már (1916)
↳ kábilat fajtái
- Merzékeny
- Színesses (1935) (Márai Sándor)
↳ személyesített tartalommal
- utolsó vershármás: Héjati beszéd, Haynali részegség,
(archetípus, Héjati beszéd és lonyogás - 1935)
Ennek a számmal

Boldog, szomori dal

- Röp-i motívum: kicsi

Mára F.: Kicsi révészű haszidum

- ↳ az igazság a kicsi
jelentéstartomány

- othon lenni az égben
- lelke melyén van → elvezetett
- szárazlítás, elérhetetlenség
"Miért vagyunk a vitorlás?"

↳ ezért hogy othon legyünk benné

- materialis jelen megvan mi nek → de nem elvezetett
(miért póni égett → legfontosabb)

↳ plasztikai szemantika

(azmert póni égett → legfontosabb)

↳ elvártból önmagát

Halotti beszéd

- hogyan épül fel, sörök, mennyire szépséges? archetextusel mi lett?
- néropszog (\approx eulogy)
- filozófiai interpretációk SÍK, bolgalelek jelleg
↳ nem az a lényeg hogy kiől beszél
→ általánosság az egyszerű ember leírásból beszél
(fókuszt)
- meséből felhasznál: egyszer volt (többet nem)
- "... emondhatatlan hód..."
 - Mi van az élet után?
 - Nincs túlirányú rép
 - Szereurak ↔ eleve elrendelés
- "... homlokán feltrükkölt a jegy..."
 - Kain bályoge → bibliai áthellelés } Szatirikus
 - Kenet (születés, áldozás stb.) } SÍK
- hős, fejű, hő
 - egri szenturak / fiai valóságban elnevezése
fejű → hőfűz
 - hő → énekesfűz
- János: fejű / hő \Rightarrow felkérte ellenét
↳ Isten adta, Nap adta a Föld ellenét
- "..." → töredékettség, csendet visz bár
↳ olvasóraint kötbelsőjüknek befjezni
↳ "Nem volt már többit" \Rightarrow ellenét a "Hol volt-ál"
- megfogható, tömegpi. átlagos emberéről beszél
- archetextus, profanizáció
 - ↓ Ø vallásos stb. \rightarrow mindenki
 - sokan átdolgozott, parafrazálva

Hajnal rejtélye

- rejtélye mit jelent?

Végzés, romagy

- részegség mit jelent?

- ≈ lázás; elkerdett élm., nem fejezte be

le akar feküdni → nem tud

↖ → módosult luddistálkodás

Sztárválista, expressionista

határos, nyomtatás, szubjektív
(pl.: Scholy)

↳ elnagyított bizonyos elemeket, hogy azon koncentráljanak

- "ébredj a valósára"

• Mi a szöveg valóság rétepe?

- nagy ellenállás (mint szövegszerencsű elem)

lábússág: → szemézésből, valóig... } foda-nál反映了
↳ ezbolt, fórum } (onnagyon kitéve)

Párhuzad - szemű

- (églől) estem ide → személyis szék

- szöveg struktuira: rejtélt, csapás

- elvártt az ide (kosztolányinek): gyerekkor

↳ "Úr vendége voltam" → lassan elmulatta (egész életének vendégei)

- szöveg végein 50

• megköszön és hálás az életről

• újragondolja és felkészíti életének 50 évéit

Fürdés (novella)

- figyeljük a keretképre!! Nagyon fontos

• 3 sor → új atmoszférába ránk azzal olvasót

↳ fehérseg (20. sz. próza)

• látványt teremt → ez a szín dominált
az egészben

• fehér → meleg

nincsen elmosódott, komolyossá válás

Romantika (18. sz. második fele – 19. sz. vége)

- empatiai eredményeiről mondanának

Romantika (18. sz. második felé - 19. sz. vége)

- egyéniségi, eredetiségi megpróbálás
- **művészeti** felkészítése
- Ø kapcsol minden hagyományhoz → **újító**, átterítésű művészetei
 - ↳ Hold, évezred a föld űrja köré, időutazás stb.
 - ↳ öregősítés, habbil
- Orpheus kultusz
- ej-kultusz (hitet, alom)
- Byron, Blake, Goethe, Puskin, Kölcey

2025-11-11 Kosztolányi

2025. November 11. 14:00

gyakorlás

""

Kosztolányi elbeszélői világa

Thybalt - Shakespeare: Rómeó és Júlia

Beatrice - Dante: Isteni színjáték

Isméné - Sophocles: Antigoné

""

műcímek:

Boldog szomorú dal

Őszi reggeli

Néró, a véres költő

Pacsirta

Édes Anna

Arany sárkány

A kulcs

kulcsszavak

témák: halálfelelem, megaláztatás, kozmikus élet, polgári értékrend

alaphelyzetek: Sárszeg, Bús pesti nép, szépség-, művészeti lény

alkotásmód: alteregók, minden tudó elbeszélő, nyelvi bravúrok

művek:

1908. Boszorkányos esték

1933. Esti kornél (18 mű)

1936. Tengerszem - alciklus; Esti Kornél kalandjai (17 alkotás)

2025-11-12 Kosztolányi

2025. November 12. 11:21

Esti Kornél novellák-

: *Fürdés* (1925)

„Fehéren sütött a nap. ..."

egyszerű kijelentések - majd összetett kifejtés

szurreális képek : érzelemmentesek, mégis erőteljes alaphelyzetet, atmoszphérát hoznak létre
nyomorult apa képe